

В ІНСТИТУТІ ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМ ЗЛОЧИННОСТІ АПРН УКРАЇНИ

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ БОРОТЬБИ З ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ

(за матеріалами наукової конференції у м. Харкові),
(травень 1996 р.)

В. І. БОРИСОВ, директор НДІВПЗ
АПРН України, чл.-кор. АПРН України

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕМИ «КОМПЕТЕНЦІЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ З ПИТАНЬ БОРОТЬБИ З ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ НИМИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ТА СЛІДЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПИТАННЯ ПІДВИЩЕННЯ ЇЇ ЯКОСТІ»

Питання «Система взаємодії правоохоронних органів у боротьбі з організованою злочинністю», яке обговорюється учасниками «круглого столу» є складовою частиною теми «Компетенція спеціальних підрозділів з питань боротьби з організованою злочинністю щодо здійснення ними оперативно-розшукової та слідчої діяльності та питання підвищення її якості». Дослідження цієї важливої для підвищення ефективності боротьби з організованою злочинністю теми Науково-дослідним інститутом вивчення проблем злочинності (НДІВПЗ) було обумовлено необхідністю виконання завдання Президента України Л. Д. Кучми, яке було поставлено ним 7 квітня 1995 р. перед правоохоронними органами та Академією правових наук України на спільному засіданні Ради національної безпеки при Президентові України та Координаційному комітету по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю при Президентові України (Розпорядження № 59). Творчу групу, яка була створена в інституті для виконання цього завдання, очолив професор Г. А. Матусовський. Починаючи з 1 жовтня 1995 р., колектив зібрав та обробив статистичні дані з правоохоронних органів, судів, експертних та науково-дослідних установ, провів опитування робітників правоохоронних органів, узагальнив опитування, розробив графічні зображення системи органів влади, управління та нагляду у сфері боротьби з організованою злочинністю, виробив попередні практичні пропозиції щодо розмежування компетенції та функцій підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю, змін у законодавстві та підзаконних нормативних актах. Ці поперед-

ні наробки були обговорені на засіданні відділу кримінально-правових наук АПрН України, яке відбулося 25 січня 1996 р. Відділення визнало роботу над темою налагодженою і запропонувало колективу зосередитися на таких напрямках: а) формування понятійного апарату (уніфікація і спеціалізація); б) встановлення системи взаємодії правоохоронних органів у боротьбі з організованою злочинністю; в) криміналістична характеристика злочинів у сфері економіки. При цьому, враховуючи наукові можливості групи та фінансові — інституту, рекомендовано вести дослідження за першими двома напрямками і по їх завершенню переходити до третього.

З урахуванням зауважень та пропозицій відділення кримінально-правових наук була підготовлена розгорнута аналітична довідка щодо попереднього виконання завдання, яку інститут надіслав до Координаційного комітету по боротьбі з корупцією і організованою злочинністю при Президенті України. Необхідність подальшого дослідження завдання була підтримана і рішенням бюро Президії АПрН України від 6 березня 1996 р. та наказом Президента АПрН України В. Я. Тація від 11 березня 1996 р. Зосередившись на зазначених перших двох напрямках, група у даний час веде необхідні теоретичні та практичні дослідження, віддаючи при цьому перевагу спеціальним вирішенням. Стосуючись обраного підходу щодо виконання завдання, треба зазначити, що проблема боротьби з організованою злочинністю останнім часом широко обговорюється на конференціях, семінарах, «круглих столах». Однак у своїй більшості предметом обговорення залишаються загальні питання, основна частина яких для фахівців вже є очевидною (актуальність, суспільна небезпечність, основні напрямки боротьби) або мають загальноінформаційний характер (про кількість злочинів, їх поширеність, динаміку тощо).

«Круглий стіл», який проводить НДІВПЗ, присвячений конкретному питанню, яке, як бачимо, є дуже важливим і необхідним. Дане обговорення треба розглядати як певний етап роботи науковців щодо виконання державного завдання. Обґрунтовані міркування, конструктивні пропозиції, обмін досвідом будуть враховані в рекомендаціях «круглого столу» та у подальшій роботі творчого колективу й інституту в цілому. Особливо ми розраховуємо на погляди, думки представників правоохоронних органів та державних установ щодо вирішення зазначеного питання.